

2 Μαΐου 2007
Αρ. Πρωτ: ****
Χειριστές:
Σ.Στρατιδάκη Τηλ.: 210 *****
Ν.Μπαφέ: Τηλ: 210 *****

ΕΠΕΙΓΟΝ

Κυρία Μαριέττα Γιαννάκου
Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων
Α. Παπανδρέου 37
15 122 Μαρούσι

**ΘΕΜΑ: Εγκύκλιος Φ.252/3001/Β6 της Διεύθυνσης Οργάνωσης και Διεξαγωγής
Εξετάσεων του ΥΠ.Ε.Π.Θ.**

Αξιότιμη κυρία Υπουργέ

Ο Συνήγορος του Πολίτη έχει δεχτεί σειρά αναφορών από γονείς μαθητών και από τον «Σύλλογο γονέων παιδιών με δυσλεξία και μαθησιακά προβλήματα», (αναφορές με αρ. πρωτ. ****/07, ****/07, ****/07 και ****/07) με θέμα τα προβλήματα που έχουν προκύψει για μεγάλο αριθμό μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες που φοιτούν στη Γ' τάξη του Γενικού Λυκείου. Αφορμή των αναφορών αυτών υπήρξε η υπ' αρ. Φ.252/3001/Β6 εγκύκλιο που απέστειλε η Διεύθυνση Οργάνωσης και Διεξαγωγής Εξετάσεων (Τμήμα Β') προς τους διευθυντές λυκείων και τις αρμόδιες περιφερειακές υπηρεσίες του Υπουργείου σας.

Επικαλούμενη τις διατάξεις του άρθρου 27 του Π.Δ. 60/06, η ανωτέρω εγκύκλιος ορίζει ότι για την προφορική εξέταση μαθητών της Γ' τάξης του Γενικού Λυκείου που αντιμετωπίζουν προβλήματα δυσλεξίας, απαιτείται η υποβολή διαγνωστικής έκθεσης από το οικείο ΚΔΑΥ. Οι μαθητές που είναι κάτοχοι διαγνωστικών εκθέσεων από αναγνωρισμένα ιατροπαιδαγωγικά κέντρα, **οι οποίες είναι σε ισχύ**, υποχρεούνται να απευθυνθούν στα οικεία ΚΔΑΥ για επανεξέταση, προκειμένου οι γνωματεύσεις τους να αντικατασταθούν από αντίστοιχες γνωματεύσεις των ΚΔΑΥ.

Ως συνέπεια των ανωτέρω, σοβαρό πρόβλημα έχει ανακύψει για τις περιπτώσεις όπου η νέα διάγνωση των ΚΔΑΥ είναι διαφορετική από την προηγούμενη άλλων φορέων, και ειδικότερα στις περιπτώσεις όπου τα ΚΔΑΥ υποστηρίζουν ότι οι εν λόγω μαθητές, που μέχρι πρότινος εξετάζονταν μόνο προφορικά, δεν έχουν δυσλεξία και ως εκ τούτου δεν δικαιούνται απαλλαγής από τις γραπτές εξετάσεις. Τονίζεται ότι οι μαθητές αυτοί εξετάζονταν προφορικά βάσει γνωματεύσεων από φορείς αναγνωρισμένους από το ΥΠ.Ε.Π.Θ. καθ' όλη τη διάρκεια του γυμνασίου και του λυκείου και, με την εξέλιξη αυτή καλούνται, προ των πανελληνίων εξετάσεων, να εξεταστούν γραπτά για πρώτη φορά. Το γεγονός αυτό τους θέτει, χωρίς δική τους υπαιτιότητα, σε εξαιρετικά δυσμενή θέση, δεδομένων των μαθησιακών δυσκολιών που αντιμετωπίζουν και της απουσίας οιασδήποτε προηγούμενης εμπειρίας σε αυτόν τον τρόπο εξέτασης.

Εν προκειμένω, θα θέλαμε να παρατηρήσουμε τα εξής:

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2817/00 (άρθρο 1 και 2), του Κανονισμού Λειτουργίας των ΚΔΑΥ (ΥΑ Γ6/4494/01, άρθρο 2), αλλά και του άρθρου 27 του ΠΔ 60/06, για την προφορική εξέταση μαθητών λυκείου, η επίδοση των οποίων δεν είναι δυνατό να ελεγχθεί με γραπτές εξετάσεις λόγω δυσλεξίας, απαιτείται η προσκόμιση ειδικής διαγνωστικής έκθεσης από το οικείο ΚΔΑΥ. Η ισχύουσα νομοθεσία προβλέπει επίσης ότι σε περιπτώσεις όπου σε μια περιοχή δεν λειτουργεί ΚΔΑΥ ή είναι αδύνατη η πιστοποίηση από το ΚΔΑΥ που λειτουργεί για αντικειμενικούς λόγους,, γίνεται δεκτή ειδική διαγνωστική έκθεση αναγνωρισμένου δημόσιου ιατροπαιδαγωγικού κέντρου ή σταθμού, με την οποία πιστοποιείται ότι είναι αδύνατος ο έλεγχος των γνώσεων με γραπτή εξέταση λόγω δυσλεξίας.

Όπως γνωρίζετε, κατά τα τελευταία έτη η πρόβλεψη αυτή εφαρμόζεται ευρέως, ακόμη και σε περιοχές όπου λειτουργούν ΚΔΑΥ, δεδομένου ότι είτε λόγω της πρόσφατης ίδρυσής τους είτε λόγω λειτουργικών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν σε συνδυασμό με τον μεγάλο αριθμό των αιτημάτων για αξιολόγηση, αρκετά ΚΔΑΥ της χώρας αδυνατούσαν να αναλάβουν πλήρως την αρμοδιότητα που τους απονέμεται βάσει των προαναφερόμενων διατάξεων. Ως εκ τούτου, για την προφορική εξέταση μαθητών γυμνασίου και λυκείου λόγω δυσλεξίας, γίνονταν δεκτές γνωματεύσεις ιατροπαιδαγωγικών κέντρων, στα οποία οι μαθητές παραπέμπονταν για το σκοπό αυτό από τις αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΕΠΘ, ακόμη και από τα ίδια τα ΚΔΑΥ. Η υπ' αρ. Φ.252/3001/Β6 εγκύκλιος, ζητώντας την άμεση αντικατάσταση γνωματεύσεων

ιατροπαιδαγωγικών κέντρων που είναι ακόμη σε ισχύ από αντίστοιχες γνωματεύσεις ΚΔΑΥ, ουσιαστικά ακυρώνει τις ανωτέρω γνωματεύσεις φορέων που το ίδιο το ΥΠΕΠΘ μέχρι πρότινος αναγνώριζε.

Περαιτέρω, όσον αφορά τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των μαθητών που θίγονται από την εξέλιξη αυτή, επισημαίνεται η απουσία επί του παρόντος ενός μηχανισμού επαναξιολόγησης από δευτεροβάθμιο όργανο, σε περίπτωση κατά την οποία η διάγνωση του ΚΔΑΥ διαφέρει από την προηγούμενη ή αμφισβητείται.

Η πρόσφατη ΥΑ Γ6/28911/07 (ΦΕΚ 449 Β'), περί τροποποίησης του κανονισμού λειτουργίας των ΚΔΑΥ, προβλέπει ότι «στην περίπτωση που ο γονέας δεν συμφωνεί με τη γνωμάτευση (του ΚΔΑΥ), ή υπάρχει αντίφαση με προηγούμενες ή από άλλο φορέα γνωματεύσεις, με ευθύνη του Περιφερειακού Διευθυντή Εκπαίδευσης συγκροτείται διεπιστημονική επιτροπή εμπειρογνομόνων», η οποία «επαναξιολογεί και εκδίδει την τελική γνωμάτευση». Ωστόσο, από την επικοινωνία της Αρχής μας με την Διεύθυνση Ειδικής Αγωγής του ΥΠ.Ε.Π.Θ. αλλά και με τις κατά τόπους Περιφερειακές Διευθύνσεις Εκπαίδευσης, προκύπτει ότι η διάταξη αυτή δεν έχει τεθεί ακόμη σε ισχύ, ούτε είναι γνωστό επί του παρόντος πότε και με ποιο ακριβώς τρόπο θα εφαρμοσθεί.

Ως εκ τούτου, μολονότι είναι εξαιρετικά σημαντική η πρόβλεψη για δυνατότητα δευτεροβάθμιας προσφυγής στις υπό εξέταση περιπτώσεις, το δικαίωμα επαναξιολόγησης δεν μπορεί να υλοποιηθεί για τους μαθητές που φοιτούν φέτος στην Γ' Λυκείου και βρίσκονται προ των πανελληνίων εξετάσεων.

Τέλος, ένα άλλο πρόβλημα που ανακύπτει αφορά την αντικειμενική δυνατότητα των ΚΔΑΥ να αξιολογήσουν με ακρίβεια μαθητές της Γ' Λυκείου, οι οποίοι έχουν συμπληρώσει το 17^ο έτος της ηλικίας τους, δεδομένου ότι πολλά ΚΔΑΥ της χώρας δεν διαθέτουν τα απαραίτητα διαγνωστικά εργαλεία για την ψυχομετρική αξιολόγηση ατόμων αυτής της ηλικιακής κατηγορίας.

Συνοψίζοντας τα παραπάνω, ο Συνήγορος του Πολίτη θεωρεί ότι η εν λόγω εγκύκλιος δημιουργεί ένα σοβαρό πρόβλημα όσον αφορά την συνέπεια στην πρακτική της διοίκησης, και περαιτέρω, θίγει άμεσα τα δικαιώματα ενός αριθμού μαθητών της Γ' τάξης του Γενικού Λυκείου, που μέχρι πρότινος εξετάζονταν προφορικά λόγω δυσλεξίας, δεδομένου ότι:

- το ίδιο το ΥΠ.Ε.Π.Θ, μέσω των περιφερειακών του υπηρεσιών, έχει παραπέμψει τους μαθητές αυτούς σε αναγνωρισμένους από το Υπουργείο φορείς για την έκδοση των σχετικών γνωματεύσεων, και στη συνέχεια - αναιρώντας την προηγούμενη στάση του, και μόλις προ των εξετάσεων - τους ενημερώνει ότι οι εν λόγω γνωματεύσεις δεν αναγνωρίζονται πλέον.
- το δικαίωμα επαναξιολόγησης από δευτεροβάθμιο όργανο, στις περιπτώσεις όπου αμφισβητείται η διάγνωση των ΚΔΑΥ, δεν μπορεί να υλοποιηθεί στην πράξη για τους μαθητές της Γ' λυκείου, μολονότι από τη διάγνωση αυτή εξαρτάται η απόλαυση εννόμων δικαιωμάτων τους.
- δεν έχουν παρασχεθεί εκ μέρους του αρμόδιου Υπουργείου σε όλα τα ΚΔΑΥ της χώρας, κατάλληλα και επαρκή διαγνωστικά εργαλεία για την ψυχομετρική αξιολόγηση μαθητών που έχουν συμπληρώσει το 17^ο έτος της ηλικίας τους, προκειμένου να διασφαλίζεται στον μέγιστο βαθμό η ακριβής και αντικειμενική αξιολόγησή τους.

Ενόψει των ανωτέρω, και δεδομένου του επείγοντος χαρακτήρα του θέματος λόγω της χρονικής εγγύτητας των εξετάσεων, ζητούμε την παρέμβασή σας για την αντιμετώπιση του προβλήματος και τη διασφάλιση των δικαιωμάτων της υπό εξέταση κατηγορίας μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

Εν αναμονή της απάντησης και των ενεργειών σας, σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων και παραμένουμε στη διάθεσή σας για κάθε περαιτέρω διευκρίνιση.

Με τιμή

Γιώργος Καμίνης

Γιώργος Μόσχος

Συνήγορος του Πολίτη

Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη
για τα Δικαιώματα του Παιδιού

Κοινοποίηση:

1. Γενικό Γραμματέα ΥΠ.Ε.Π.Θ., κ Α.Καραμάνο
2. Διεύθυνση Ειδικής Αγωγής ΥΠ.Ε.Π.Θ.